

Datum : 14 juni 2022
Documentnummer : 2022-058991, domein Bestuurszaken / OrganisatieOndersteuning
Dossiernummer : K39119

Voordracht van gedeputeerde staten aan provinciale staten van Groningen ter vaststelling van de Perspectiefnota 2023 en de Voorjaarsmonitor 2022, incl. de 6^e wijziging van de Begroting 2022.

1. Samenvatting

Met deze voordracht bieden wij uw Staten de Perspectiefnota 2023 en de Voorjaarsmonitor 2022, inclusief de 6^e wijziging van de Begroting 2022 aan.

- Met de *Perspectiefnota 2023* stellen uw Staten de financiële en beleidskaders vast voor de Begroting 2023. Dit document zou normaliter aan uw Staten aangeboden worden als Kadernota 2022-2026. Wij hebben echter besloten de naamgeving te wijzigen zodat deze goed aansluit op de terminologie van onze beleidscyclus (zie 2. Doel en wettelijke grondslag).
- Met de *Voorjaarsmonitor 2022* leggen wij aan uw Staten verantwoording af over de uitvoering van de Begroting 2022.

In de 6^e wijziging van de Begroting 2022 zijn de wijzigingen van de Begroting 2022 opgenomen, die voortkomen uit beide documenten.

Perspectiefnota 2023

De Perspectiefnota 2023 bevat onze ambities waarmee we inzetten op de toekomst van Groningen. Daarbij leggen we de verbinding met de Strategische ToekomstAgenda waaraan in regioverband momenteel wordt gewerkt. In deze agenda staan drie grote transitieopgaven centraal, waarbij onderwijs en digitalisering aanjagers zijn om deze transities mogelijk te maken en wonen en bereikbaarheid essentiële randvoorwaarden zijn. De transities sluiten bovendien goed aan op eerdere afspraken tussen Rijk en regio en de onderwerpen waaraan we in Groningen samen willen werken met inwoners, overheden, ondernemers en kennisinstellingen.

Teneinde op adequate wijze uitvoering te kunnen geven aan de grote transities, is versterking noodzakelijk van de provinciale personeelsbezetting. Ook is het van belang om verdere stappen te zetten in het optimaliseren van de digitalisering. Digitalisering speelt immers bij de grote opgaven een sleutelrol, zoals ook opgenomen is in onze eigen ToekomstAgenda Groningen.

Met deze perspectiefnota doen wij een eerste aanzet om meters te kunnen maken in de transities. In totaliteit gaat het om een omvangrijke investering die later terug verdiend moet worden. Voor de transities hebben wij in onze perspectiefnota een aantal voorstellen uitgewerkt.

Wij kunnen uw Staten met onze Perspectiefnota 2023 een positieve ontwikkeling laten zien van het financieel perspectief 2022-2026. De gunstige uitkomst van de Meicirculaire Provinciefonds draagt hier voor een groot deel aan bij.

Cofinancieringsfonds

In 2021 hebben uw Staten ingestemd met de instelling van het cofinancieringsfonds. Voor de voeding van dit fonds hebben uw Staten in de Begroting 2022 vanuit het stamkapitaal € 10 miljoen beschikbaar gesteld. Wij hebben daarbij aangegeven dat het onze inzet is het fonds in 2022 te laten groeien. In de Perspectiefnota 2023 doen wij hiervoor een voorstel.

Naast de voeding van het fonds leggen we in deze voordracht ook de belangrijkste kaders en criteria aan uw Staten voor waarop we voorstellen tot cofinanciering gaan beoordelen. Op basis daarvan hebben wij inmiddels een aantal projecten geïdentificeerd die mogelijk in aanmerking komen voor dekking uit dit fonds. Concreet leggen wij in deze voordracht twee voorstellen uit dit fonds voor aan uw Staten.

Voorjaarsmonitor 2022

Wij leggen in de Voorjaarsmonitor 2022 verantwoording af over de in 2022 geplande prestaties en middelen tot en met mei. Uit de monitor blijkt dat de voortgang van onze Begroting 2022 goed verloopt; 82% loopt conform planning. Wel hebben we in 2022 nog steeds te maken met de

stikstofcrisis en na-ijleffecten van de coronacrisis. De verantwoording is opgenomen in de digitale monitor van de provincie op www.monitorgroningen.nl.

Investeringskredieten

In deze voordracht leggen wij uw Staten een aantal investeringskredieten ter autorisatie voor. Het zijn kredieten die te maken hebben met het project Werkplek van de Toekomst en het [Uitvoeringsprogramma Fiets 2020-2023](#). Dit is conform de [nota Investerings](#) die uw Staten in november 2020 vastgesteld hebben. Hierin hebben wij opgenomen dat het autoriseren van investeringskredieten aan uw Staten is.

2. Doel en wettelijke grondslag

Het doel van deze voordracht is drieledig:

1. Wij leggen aan uw Staten verantwoording af over de voortgang van de Begroting 2022.
2. Uw Staten stellen de beleidsmatige en financiële kaders vast voor de periode 2022-2026. Deze kaders vormen de basis voor de Begroting 2023 die wij uw Staten in oktober 2022 voorleggen.
3. Met het vaststellen van de 6^e wijziging van de Begroting 2022 autoriseren uw Staten ons College tot het doen van uitgaven binnen de aangepaste ramingen.

Kadernota wordt Perspectiefnota

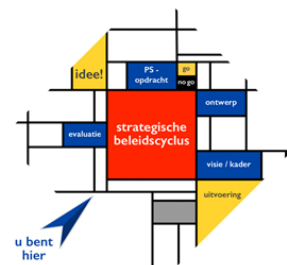
In 2021 hebben wij de Mondriaan beleidscyclus geïntroduceerd, als één van de resultaten van onze Uitvoeringsagenda. Binnen de Mondriaan beleidscyclus stellen wij documenten op en leggen deze - afhankelijk van de fase binnen de beleidscyclus - voor aan uw Staten. We constateren daarbij verwarring in de benaming van het document 'Kadernota' waarmee uw Staten in dit geval de financiële en beleidskaders vaststellen. Echter, ook binnen de beleidscyclus wordt deze benaming gehanteerd maar dan gaat het om kaderstelling bij inhoudelijk beleid. Om verwarring te voorkomen hanteren wij in het vervolg de term 'Perspectiefnota' voor het document waarmee uw Staten de financiële en beleidskaders vaststellen. Inhoudelijk blijft het document dezelfde opzet behouden. Tevens kunnen wij u melden dat deze benaming wordt gehanteerd door diverse provincies en gemeenten voor vergelijkbare documenten.

Met deze voordracht sluiten wij aan op de kaders uit de Financiële verordening provincie Groningen 2021.

3. Procesbeschrijving en planning

Met de Perspectiefnota 2023 stellen uw Staten de kaders voor beleid en financiën vast voor de Begroting 2023.

De in november 2021 door uw Staten vastgestelde Begroting 2022 vormt de basis voor de Voorjaarsmonitor 2022. Met de voorjaarsmonitor leggen wij verantwoording af aan uw Staten over de uitvoering van de Begroting 2022.

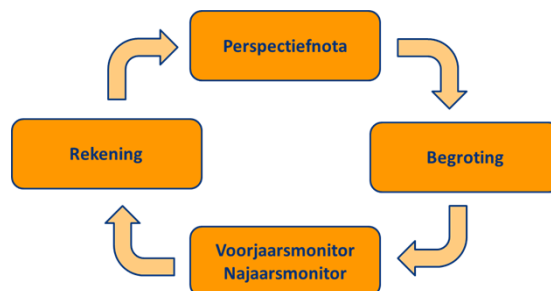

In de 6^e begrotingswijziging zijn de wijzigingen van de Begroting 2022 opgenomen die voortkomen uit de Voorjaarsmonitor 2021 en de Perspectiefnota 2023.

4. Begroting

De kadernota en de voorjaarsmonitor maken onderdeel uit van de planning & controlcyclus (hierna P&C-cyclus). De Perspectiefnota 2023 geeft de beleidsmatige en financiële kaders aan voor de Begroting 2023. De Voorjaarsmonitor 2022 geeft de voortgang van de Begroting 2022 aan.

De jaarlijkse P&C-cyclus start met de perspectiefnota waarin de kaders voor het beleid en de inzet van financiën opgenomen zijn. In de begroting worden deze kaders voor het begrotingsjaar en de drie daaropvolgende jaren uitgewerkt en geactualiseerd in beleidsdoelen, indicatoren, prestaties (prioriteiten en regulier) en benodigde middelen. De prestaties met betrekking tot het reguliere beleid zijn geactualiseerd. In de voor- en najaarsmonitor rapporteren wij over de uitvoering van de begroting. De cyclus sluit af met de rekening. Hiermee leggen wij verantwoording af aan uw Staten over wat wij hebben bereikt (doelen), wat we daarvoor hebben gedaan (prestaties) en wat dit heeft gekost (middelen).

5. Inspraak/participatie

Niet van toepassing.

6. Nadere toelichting

Met deze voordracht leggen wij twee P&C-documenten ter vaststelling aan uw Staten voor, de Perspectiefnota 2023 en de Voorjaarsmonitor 2022. Vanwege de onderlinge samenhang tussen deze P&C-documenten wordt gebruik gemaakt van één voordracht. In de paragrafen 6.1 en 6.2 geven wij per document een toelichting. In paragraaf 6.3 leggen wij uw Staten voorstellen voor om investeringskredieten te autoriseren.

6.1 Perspectiefnota 2023

In de Perspectiefnota 2023 schetsen wij onze ambities voor de komende vier jaar. Wij hebben bij de uitwerking van deze perspectiefnota rekening gehouden met de grote transitie die zowel landelijk als provinciaal op ons af komen. Daarnaast moeten we rekening met onontkoombare zaken.

Onze ambities kunnen wij samen met andere partijen (gemeenten, andere provincies) vanuit nationale en Europese fondsen realiseren. Hiervoor concretiseren wij in de perspectiefnota de invulling van het cofinancieringsfonds.

Financieel perspectief

Sinds de Begroting 2022 hebben autonome ontwikkelingen en besluitvorming door uw Staten het financieel perspectief beïnvloed. In tabel 1 hebben wij dit opgenomen.

In tabel 1 hebben wij het nieuwe financieel perspectief voor de periode 2022-2026 weergegeven. Vervolgens lichten wij de totstandkoming daarvan (van Begroting 2022 tot en met Perspectiefnota 2023) op hoofdlijnen toe. In de Perspectiefnota 2023 zijn de verschillende onderdelen uitgebreid toegelicht.

Tabel 1 Nieuw financieel perspectief

Financieel perspectief	2022	2023	Totaal 2022-2023	2024	2025	2026	Totaal 2022-2026
A. Financieel perspectief Begroting 2022 (incl. flexibel budget)	1.589,1	1.589,1	3.178,2	3.089,1	3.089,1	362,0	9.718,4
B. Door PS vastgestelde/vast te stellen begrotingswijzigingen 2022:	-637,8	-967,9	-1.605,7	-476,5	-447,5	-445,5	-2.975,2
C. Financieel perspectief Kadernota 2022-2026 incl. begr.wijz.	951,3	621,2	1.572,5	2.612,6	2.641,6	-83,5	6.743,1
D. Benodigd flexibel budget 2023-2026		-500,0	-500,0	-2.000,0	-2.000,0	-2.000,0	-6.500,0
E. Financieel perspectief inclusief benodigd flexibel budget (C+D)	951,3	121,2	1.072,5	612,6	641,6	-2.083,5	243,1
F. Voorstellen ten laste van de Algemene middelen (zie hoofdstuk 1)	-14.071,8	-15.480,8	-29.552,6	-3.270,2	-3.165,2	-2.923,5	-38.911,4
G. Autonome ontwikkelingen (zie hoofdstuk 2)	9.552,9	24.369,5	33.922,4	23.563,5	21.819,4	6.523,6	85.828,9
H. Geactualiseerd financieel perspectief	-3.567,5	9.009,8	5.442,3	20.905,9	19.295,8	1.516,5	47.160,6
I. Geactualiseerd financieel perspectief na herfasering	2.721,1	2.721,1	5.442,3	13.906,1	13.906,1	13.906,1	47.160,6
J. Toevoegen flexibel budget 2022-2025 aan financieel perspectief		500,0	500,0	2.000,0	2.000,0	2.000,0	6.500,0
K. Financieel eindbeeld Perspectiefnota 2023	2.721,1	3.221,1	5.942,3	15.906,1	15.906,1	15.906,1	53.660,6

Bedragen x € 1.000

Toelichting tabel 1

- A. Financieel perspectief Begroting 2022**
De Begroting 2022 liet voor de periode 2022-2025 een begrotingsruimte zien van in totaal € 9,4 miljoen. Tot en met 2026 is de begrotingsruimte € 9,7 miljoen.
- B. Vastgestelde wijzigingen**
Op de Begroting 2022 zijn tot deze perspectiefnota vier begrotingswijzigingen aan uw Staten voorgelegd. Deze wijzigingen verlagen het financieel perspectief 2022-2026 met bijna € 3,0 miljoen tot € 6,7 miljoen (zie C.).
- D. Benodigd flexibel budget 2023-2026**
Bij de Kadernota 2020-2024 is met uw Staten afgesproken om het flexibel budget gedurende de resterende collegeperiode te verlagen naar € 0,5 miljoen per jaar. Vanaf 2024 is het flexibel budget weer opgenomen voor € 2 miljoen per jaar. Hierdoor is voor het flexibel budget in de begrotingsperiode 2023-2026 in totaal € 6,5 miljoen beschikbaar. Het financieel perspectief 2022-2026 daalt daardoor tot bijna nihil (zie E.).
- F. Voorstellen ten laste van de Algemene middelen**
De begrotingsruimte 2022-2026 wordt door de voorstellen ten laste van de Algemene middelen die wij in hoofdstuk 1 van de perspectiefnota aan u voorleggen, verlaagd met € 38,9 miljoen in de begrotingsperiode 2022-2026.

- **G. Autonome ontwikkelingen**
Het financieel perspectief wordt voor € 85,8 miljoen beïnvloed door verschillende autonome ontwikkelingen. Denk hierbij aan accressen, rentelasten en -baten, dividenden, opbrengst opcentenheffing motorrijtuigenbelasting, uitkering uit het Provinciefonds etc. Deze ontwikkelingen hebben wij toegelicht in hoofdstuk 2 van de perspectiefnota.
- **H. Geactualiseerd financieel perspectief**
Het financieel perspectief komt na de wijzigingen B. tot en met G. per saldo uit op € 5,4 miljoen in de resterende collegeperiode 2022-2023 en op € 47,2 miljoen over de begrotingsperiode 2022-2026.
- **I. Herfasering geactualiseerd financieel perspectief**
De begrotingsruimte hebben wij - als gemiddelden per jaar - geherfaseerd. Dit doen wij via de Algemene reserve. Per saldo wijzigt het financieel perspectief hierdoor niet.
- **J. Toevoegen flexibel budget 2022-2025 aan financieel perspectief**
Als laatste stap voegen wij het flexibel budget weer toe aan het financieel perspectief. Dit is voor 2023 € 0,5 miljoen en voor de begrotingsperiode 2022-2026 in totaal € 6,5 miljoen.
- **K. Financieel eindbeeld Perspectiefnota 2023**
Het financieel eindbeeld van de Perspectiefnota 2023 bedraagt voor de resterende collegeperiode 2022-2023 € 5,9 miljoen en € 53,7 miljoen voor de begrotingsperiode 2022-2026 (incl. flexibel budget). Wij stellen voor om deze begrotingsruimte niet in te zetten en beschikbaar te houden voor de Begroting 2023 of het volgende college.

Cofinancieringsfonds

In 2021 hebben uw Staten ingestemd met de instelling van het cofinancieringsfonds. Voor de voeding van dit fonds is via de Begroting 2022 € 10 miljoen beschikbaar gesteld vanuit het stamkapitaal. Wij hebben toen aangegeven dat het onze inzet is het fonds in 2022 te laten groeien. Met ons voorstel in de voorliggende perspectiefnota slagen wij in ons voornemen.

Naast de voeding van het cofinancieringsfonds willen wij dit fonds ook op een goede wijze besteden. Daarvoor leggen wij de onderstaande kaders en criteria ter vaststelling voor aan uw Staten. Op basis hiervan beoordelen wij de aankomende voorstellen tot cofinanciering. Daarvan nemen wij nu reeds twee voorstellen op in de Perspectiefnota 2023.

Kaders

- Het fonds moet dusdanig van omvang zijn en een brede scope hebben zodat er daadwerkelijk iets te besluiten/ te kiezen valt.
- Met gebruik maken van Rijks- en Europese middelen realiseren we onze eigen ambities - deze staan voorop.
- De opbouw van het fonds bestaat uit middelen vanuit het Stamkapitaal / reserves Mobiliteit (lange termijn) evt. aangevuld met bestaande beleidskredieten.
- Het fonds wordt gebruikt voor wensen/ambities vanuit verschillende beleidsthema's (energie, klimaat, mobiliteit, economie etc.).
- De voorbereiding en advisering over voeding, inzet en keuzes verloopt via het Programmaberaad.
- Het fonds is bedoeld als breed inzetbare reserve voor cofinanciering waar de provincie over beslist. Het is niet bedoeld om een (subsidie)regeling uit te werken waar partijen van buiten direct op in kunnen schrijven.
- Cofinanciering zal in de meeste gevallen nationaal (Rijk en/of gemeenten) of Europees zijn.

Belangrijkste (rangschikkings-)criteria

- Iedere euro uit het fonds dient minimaal 2 euro cofinanciering uit een ander programma/ fonds op te leveren (harde eis). Een hogere bijdrage uit andere programma's/ fondsen draagt bij aan een positievere beoordeling.
- Mate waarin wordt bijgedragen aan brede welvaart. Hierbij wordt gekeken naar de impact van een project op het gebied van o.a. welvaart, welzijn, veiligheid, gezondheid en leefbaarheid voor burgers
- Mate waarin sprake is van transitie/innovatie. Hierbij wordt gekeken naar de bijdrage van het project aan de versnelling van de voor Groningen belangrijke transitie's, zoals energie, gezondheid, digitalisering, circulaire economie en duurzame voedselsystemen.
- Mate waarin sprake is van duurzaamheidsontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar de duurzaamheid van het project aan de hand van een integrale afweging tussen de zogenaamde drie P's: People, Planet en Profit/Prosperity.

Twee voorstellen uit het cofinancieringsfonds

In de Perspectiefnota 2023 hebben wij twee voorstellen opgenomen die we willen dekken uit het cofinancieringsfonds. De twee voorstellen hebben we hieronder kort samengevat weergegeven waarbij wij tevens onze toetsing met de kaders en criteria hebben aangegeven.

1. Aan- en uitschakelen van obstakelverlichting windturbines

Voor het beperken van de hinder van verlichting op windturbines stellen wij voor € 0,4 miljoen te dekken uit het Cofinancieringsfonds. Dit bedrag is de provinciale bijdrage aan de financiering van transpondersystemen voor bestaande en vergunde windparken. Overige bijdragen komen van het Ministerie van EZK en de windsector.

Toetsing aan kaders en criteria

Het project scoort vanwege de bijdrage aan het maatschappelijk draagvlak voor windenergie zonder meer goed op de criteria brede welvaart (welzijn, veiligheid, gezondheid, leefbaarheid voor burgers), transitie/ innovatie en duurzaamheid (bijdrage aan de overstap richting de duurzame energievorm windenergie).

2. Vitale kust/ Investeringskader waddengebied

Met het investeringskader waddengebied (IKW) hebben we afspraken gemaakt met de provincies Friesland en Noord-Holland, waardoor grote gebiedsontwikkelingen langs de kust tot ontwikkeling zijn gekomen. Voor de Eems-Dollard regio is vanuit het IKW € 25 miljoen beschikbaar en gelabeld voor specifieke ontwikkelingen (vergroening chemie en kustontwikkeling Eemssijlen). In een vervolgtranche van het Programmatische Aanpak Grote Wateren wordt naar verwachting € 40 miljoen beschikbaar gesteld voor het Waddengebied. Om gebruik te kunnen maken van de hierboven genoemde € 25 miljoen en € 40 miljoen is cofinanciering vereist. Het gaat voor de jaren 2022 en 2023 om een totaal bedrag van € 5.5 miljoen (2022: € 2,75 miljoen, 2023: € 2,75 miljoen).

Toetsing aan kaders en criteria

Vanwege de bijdrage aan onder andere klimaatadaptatie, waterveiligheid, zoetwaterbeschikbaarheid, ecologische versterking en biodiversiteit scoren de investeringen (zeer) goed op de criteria brede welvaart (veiligheid, gezondheid, leefbaarheid voor burgers), transitie/ innovatie en duurzaamheid. Daarnaast is de multiplier van de provinciale bijdrage zeer hoog (ca 10).

Met de twee hierboven genoemde voorstellen wordt voor een totaalbedrag van € 5,9 miljoen uit het cofinancieringsfonds aangewend. Wij vinden het van belang om verdere middelen achter de hand te houden, zodat wij in staat zijn snel in te kunnen spelen op urgente ontwikkelingen. Hierbij is het vooral van belang om de kansen die er zijn om gebruik te kunnen maken van Rijks- en Europese middelen voor het realiseren van onze eigen ambities zoveel mogelijk te benutten.

6.2 Voorjaarsmonitor 2022

De Voorjaarsmonitor 2022 rapporteert over de voortgang van de Begroting 2022 tot en met mei. Hierbij volgen wij de opzet van de Begroting 2022. De cijfers zijn tot en met maart 2022, de toelichtingen lopen over een wat langere periode om zo actueel mogelijke informatie aan uw Staten te verstrekken. De verantwoording is opgenomen in de digitale monitor van de provincie op www.monitorgroningen.nl. Het volgende rapportagemoment is de Najaarsmonitor 2022 die wij uw Staten in oktober aanbieden.

In de voorjaarsmonitor maken wij voor de voortgang gebruik van de kleuren groen-oranje-rood. Hierdoor geven wij de voortgang over 2022 in één oogopslag weer. Zie afbeelding hiernaast.

De Voorjaarsmonitor 2022 bestaat uit vier onderdelen die we hieronder kort toelichten:

1. Inhoudelijke verantwoording van de voortgang van de Begroting 2022:
 - a. Indicatoren
 - b. Prestaties incl. financieel effect begroting
2. Voortgang vervolgacties aanbevelingen Rekenkamerrapporten
3. Voortgang afhandeling van moties
4. Financiële verantwoording per deelprogramma.

1. Inhoudelijke verantwoording van de voortgang van de Begroting 2022

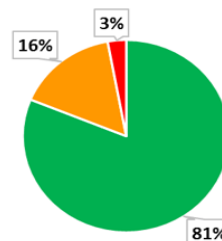
De inhoudelijke verantwoording heeft betrekking op indicatoren en prestaties zoals opgenomen bij de beleidsdoelen in het programmaplan (deel 2) van de begroting.

a. Indicatoren

In de Begroting 2022 onderscheiden we (elf) verplichte indicatoren (volgens het BBV) en 'eigen' beleidsindicatoren. In de monitor hebben we ten aanzien van deze indicatoren de realisatie afgezet tegen de streefwaarde. Bij een aantal indicatoren zijn de realisatiecijfers nog niet bekend omdat deze pas na afloop van het begrotingsjaar beschikbaar komen.

b. Prestaties incl. financieel effect begroting

In de grafiek hiernaast hebben we het totaalbeeld gegeven van de voortgang van onze prestaties 2022. Hieruit blijkt dat de voortgang goed verloopt; 81% loopt conform planning. Wel hebben we in 2022 nog steeds te maken met de stikstofcrisis en na-ijleffecten van de coronacrisis. In 16% beoordelen we de voortgang 'oranje', waar in een vijfde van de gevallen corona mede de oorzaak is.

In de Voorjaarsmonitor 2022 melden we een elftal prestaties die op rood staan. Het gaat om prestaties bij programma 4. Bereikbaarheid inzake wegen (Knijpsbrug, N355 en N33- Midden) en OV (behalen systeemsprong OV, Groningen Spoorzone, Spoor Veendam-Stadskanaal en OV-bureau Groningen Drenthe), en bij programma 8. Algemene dekkingsmiddelen en bedrijfsvoering inzake beheer en onderhoud informatiesystemen.

Ad 2. Financiële verantwoording Begroting 2022 per programma

In de afgelopen jaren hebben wij u via de digitale monitor op detailniveau geïnformeerd over de mate van uitputting van de begroting. In de Voorjaarsmonitor 2022 trekken wij de hoofdlijn door.

- Per programma hebben wij een afbeelding opgenomen die inzicht geeft in de begroting, de realisatie en de prognose. Het saldo wordt als overschot (groen) of tekort (rood) weergegeven.
- Onder 'Financiële verantwoording' geven wij bovenstaande informatie per programma en deelprogramma weer en is de door ons voorgestelde begrotingswijziging bij deze monitor (zie 1.) in een aparte kolom zichtbaar gemaakt.
- Onder 'Begrotingswijzigingen' is de aansluiting met de oorspronkelijke begroting en de eerder vastgestelde begrotingswijzigingen opgenomen.

De financiële consequenties zijn verwerkt in de 6^e begrotingswijziging bij deze voordracht.

Ad 3. Voortgang vervolgacties aanbevelingen Rekenkamerrapporten

Via de Voorjaarsmonitor 2022 leggen wij tevens verantwoording af over de vervolgacties bij de volgende rapporten van de Noordelijke Rekenkamer die in uw Staten zijn behandeld, te weten:

- a. In de ban van de Ringweg
- b. Regionale democratie vergt energie (drie vervolgacties op oranje)
- c. Uit het oog, uit het hart
- d. Ruimte voor inbreng
- e. Er gaat niets boven Groningen (twee vervolgacties op oranje)
- f. Zoektocht naar duurzaamheid in de landbouw
- g. Verdeling onder hoogspanning
- h. Energie in transitie
- i. Werkt 't
- j. Internet, en een beetje snel graag! (één vervolgactie op oranje)
- k. Met de bus naar de stad - openbaar busvervoer in perifere gebieden.

Ad 4. Voortgang afhandeling van moties

In de huidige collegeperiode zijn tot en met 9 maart jl. in totaal 104 moties aangenomen.

Bij de afwikkeling van de moties staan vijf moties op oranje, te weten:

- a. M375 (2 februari 2022) - Uit de stikstofcrisis (2)
- b. M244 (18 november 2020) - Dwing boeren niet tot stoppen
- c. M215 (30 september 2020) - Kinderen in de politiek - Kindercommissaris
- d. M118 (13 november 2019) - Vrijwilligers in de cultuursector
- e. M090 (9 oktober 2019) - Noordelijk luchtruim herzien

6.3 Voorstellen investeringskredieten

In de nota Investeringskredieten die uw Staten vorig jaar november hebben vastgesteld, is opgenomen dat uw Staten de investeringskredieten autoriseren. Bij deze voordracht leggen wij de volgende investeringskredieten aan u voor.

- A. € 746.000 beschikbaar stellen voor project Werkplek van de Toekomst
- B. Voor het Uitvoeringsprogramma fiets 2020-2023:
 - 1. € 1.780.000 beschikbaar stellen voor project 'ontbrekende schakel N865 Wittewierum-Overschild'.
 - 2. € 685.000 beschikbaar stellen voor project 'Regionale Hoofd fietsroute Muntendam-Veendam'.
 - 3. € 4.250.000 beschikbaar stellen voor project 'ontbrekende schakel N983 Oldehove-Weheden-Hoorn'.
 - 4. € 250.000 beschikbaar stellen voor project 'kruisingen vrijliggende fietspaden langs provinciale wegen met zijwegen'.
 - 5. € 642.500 toevoegen aan het reeds beschikbare investeringskrediet voor project 'ontbrekende schakel N388 in Zoutkamp'.
 - 6. € 535.000 toevoegen aan het reeds beschikbare investeringskrediet voor project 'ontbrekende schakel Zuidhorn-Leek'.
 - 7. € 335.000 beschikbaar stellen voor project 'ontbrekende schakel N996 Onderdendam-Middelstum'.
 - 8. € 500.000 beschikbaar stellen voor project 'opwaardering fietspaden langs de Rijksstraatweg tussen Haren en Glimmen'.
 - 9. € 150.000 toevoegen aan het reeds beschikbare investeringskrediet voor project 'Knijpsbrug en omgeving'.
 - 10. € 315.000 beschikbaar stellen voor project 'ontbrekende schakel Garnwerderweg tussen Weidelust en Winsum'.
 - 11. € 100.000 beschikbaar stellen voor project 'opwaardering van het fietspad langs de N865 in Schildwolde'.
 - 12. € 250.000 toevoegen aan het reeds beschikbare investeringskrediet voor het project 'doorfietsroute Assen-Groningen' en € 840.340 van het reeds beschikbare investeringskrediet te vervangen door hetzelfde bedrag, maar dan gedekt vanuit de beschikte subsidie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Wij hebben deze kredieten toegelicht in de bijlage bij deze voordracht.

7. Geheimhouding

Niet van toepassing.

8. Voorstel

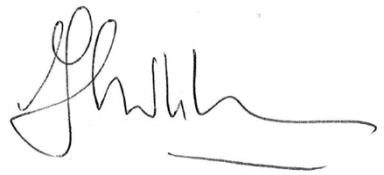
Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 14 juni 2022

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Behandeld door : J. Huisman & H.A. Boeijen (Perspectiefnota 2023)
A. Trossel (Voorjaarsmonitor 2022)

Telefoonnummer : 06 2171 1361 (J. Huisman), 06 1830 4078 (H.A. Boeijen)
06 5276 1718 (A. Trossel)

e-mail : j.huisman@provinciegroningen.nl en h.a.boeijen@provinciegroningen.nl
a.trossel@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Beschikbaarstelling investeringskredieten

Beschikbaarstelling investeringskredieten

Werkplek van de Toekomst

In 2020 zijn wij in het kader van het Project Werkplek van de Toekomst gestart met het flexibeler inrichten van het provinciehuis. Het provinciehuis zal meer gebruikt gaan worden om samen te werken en te ontmoeten en minder als vaste werkplek. Voor de inrichting van het provinciehuis dient onder ander geïnvesteerd te worden in meubilair en audiovisuele middelen. Wij verzoeken uw Staten om het benodigd investeringskrediet van € 746.000 beschikbaar te stellen.

De afschrijvingslasten kunnen gedekt worden uit bestaande middelen. Voor een andere toelichting verwijzen wij naar programma 8.1 van de Voorjaarsmonitor 2022.

Uitvoeringsprogramma fiets 2020-2023

Met betrekking tot het Uitvoeringsprogramma fiets 2020-2023 leggen wij twaalf kredietvoorstellen voor aan uw Staten.

1. Ontbrekende schakel N865 Wittewierum-Overschild

De fietsverbinding langs de N865 tussen Wittewierum en Overschild maakt onderdeel uit van het Regionale Basisfietsnetwerk dat door Provinciale Staten in de Fietsstrategie 2016-2025 is vastgesteld. Op dit moment moeten fietsers op dit deel gebruik maken van de provinciale weg N865 (deels 60 km/u en deels 80 km/uur). Dit levert een potentieel risico op voor de verkeersveiligheid. Een vrijliggend fietspad langs deze weg completeert het Regionale Basisfietsnetwerk voor het grootste gedeelte (alleen een fietsbrug over het Eemskanaal ontbreekt dan nog). Daarnaast heeft het een belangrijke waarde in het recreatieve fietsnetwerk: het hele stuk maakt onderdeel uit van het fietsknooppuntennetwerk.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 1.780.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van een vrijliggend fietspad langs dit wegvak (exclusief een nieuwe fietsbrug over het Eemskanaal). Het bedrag is inclusief een afkoopsom voor de meerkosten van het beheer en onderhoud. De afschrijvingslasten en de beheer- en onderhoudskosten worden gedekt uit bestaande middelen.

2. Regionale Hoofdfietsroute Muntendam-Veendam

Deze verbinding is één van de acht Regionale Hoofdfietsroutes die door Provinciale Staten in de Fietsstrategie 2016-2025 zijn vastgesteld. Regionale Hoofdfietsroutes zijn hoogwaardige fietsverbindingen naar belangrijke regionale kernen die door de krimp een steeds belangrijkere rol krijgen voor het ommeland (en vergelijkbaar met de doorfietsroutes vanuit omliggende kernen naar de stad Groningen). De gemeenten Midden-Groningen en Veendam hebben de ambitie om de bestaande fietsverbinding tussen beide kernen op te waarderen tot een hoogwaardige fietsverbinding.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 685.000 (75% van de geraamde investeringskosten) beschikbaar te stellen. Hiermee wordt bijgedragen in de investering die door de gemeenten wordt gedaan in de realisatie van deze Regionale Hoofdfietsroute. De afschrijvingslasten worden gedekt uit bestaande middelen.

3. Ontbrekende schakel N983 Oldehove-Wehe-den Hoorn

De fietsverbinding tussen Oldehove en Wehe-den Hoorn maakt onderdeel van het Regionale Basisfietsnetwerk dat door Provinciale Staten in de Fietsstrategie 2016-2025 is vastgesteld. Op dit moment moeten fietsers gebruik maken van de provinciale weg N983 (60 km/u). Een vrijliggend fietspad langs deze weg completeert het Regionale Basisfietsnetwerk in dit gebied. Daarnaast heeft het een belangrijke waarde in het recreatieve fietsnetwerk: het gedeelte tussen Saaksum en Warfhuizen maakt onderdeel uit van het fietsknooppuntennetwerk.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 4.250.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van een vrijliggend fietspad langs dit wegvak. Het bedrag is inclusief een afkoopsom voor de meerkosten van het beheer en onderhoud. De afschrijvingslasten en de beheer- en onderhoudskosten worden gedekt uit bestaande middelen.

4. Kruisingen vrijliggende fietspaden langs provinciale wegen met zijwegen

Langs veel provinciale wegen ligt een vrijliggend fietspad. De plek waar deze fietspaden zijwegen kruisen hebben een verhoogd risico op ongevallen (vooral bij een tweerichtingsfietspad). Daarnaast heeft de fietsers op sommige van deze kruisingen geen voorrang op het kruisende (auto)verkeer.

Voorgesteld wordt een investeringskrediet van € 250.000 beschikbaar te stellen voor de aanpak van een aantal van deze kruisingen (wijzigen van de voorrangsregeling of maatregelen uit oogpunt van verkeersveiligheid). De komende periode zal worden uitgewerkt welke kruisingen hiervoor in aanmerking komen. De verschillende kruisingen worden (grotendeels) als één project aangepakt, waardoor dit een investering is. De afschrijvingslasten en de beheer- en onderhoudskosten worden gedekt uit bestaande middelen.

5. Ontbrekende schakel N388 in Zoutkamp

Via de Begroting 2022 heeft u al een investeringskrediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van een fiets- en voetgangersbrug over het Reitdiep in Zoutkamp en voor de realisatie van een vrijliggend fietspad ten noorden van deze nieuwe fietsbrug. Aanvullend hierop stellen we voor om € 642.500 beschikbaar te stellen voor het comfortabeler maken van het bestaande vrijliggende fietspad ten noorden van de Hunsingosluis (zodat in één keer de gehele fietsverbinding noord-zuid door Zoutkamp van goede kwaliteit is) en voor een afkoopsom van de meerkosten voor Beheer en Onderhoud van zowel de fiets- en voetgangersbrug als het nieuwe vrijliggende fietspad. De afschrijvingslasten en de beheer- en onderhoudskosten worden gedekt uit bestaande middelen.

6. Ontbrekende schakel Zuidhorn-Leek

Via de Begroting 2022 heeft u al krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van een comfortabele fietsverbinding tussen de kernen Zuidhorn en Leek (bij voorkeur vrijliggend). De meerkosten voor het beheer en onderhoud zijn destijds nog niet geregeld. Voorgesteld wordt om aanvullend € 535.000 beschikbaar te stellen voor een afkoopsom voor de meerkosten van het beheer en onderhoud. Dit is uiteindelijk alleen nodig op het moment dat de nieuwe fietsvoorziening provinciaal eigendom wordt (als hij geheel of gedeeltelijk over/langs de provinciale weg N978 komt te liggen); in dat geval wordt de afkoopsom toegevoegd aan het krediet voor Beheer en Onderhoud. De beheer- en onderhoudskosten worden gedekt uit bestaande middelen.

7. Ontbrekende schakel N996 Onderdendam-Middelstum

In 2022 is groot onderhoud gepland aan de N996 tussen Onderdendam en Middelstum. Aan de zuidkant van het Boterdiep (en de N996) loopt een Jaagpad waar doorgaande fietsers tussen beide kernen gebruik van kunnen maken. Echter bewoners van de woningen aan de N996 moeten op de fiets gebruik maken van de rijbaan. Verder loopt in de huidige situatie een fietsknooppuntenroute via de Stitswerderweg en de Middelstumerweg. Inwoners van Stitswerd kunnen in het verlengde van de Stitswerderweg via het gemaal bij het Jaagpad komen. Hiervoor moeten ze echter wel gebruik maken van een soort 'hoogholtje' met een fietsgoot aan weersijden. Dit is geen ideale situatie en voor sommige fietsers (bijvoorbeeld ouderen met een zware e-bike) wellicht niet eens mogelijk. Het wegvak is verschillende keren door fietsers genoemd als knelpunt (in een inventarisatie van de Fietzersbond).

Bovenstaande maakt dat voorgesteld wordt om € 335.000 te reserveren om in combinatie met het groot onderhoud aan de weg rode suggestiestroken te realiseren, zodat fietsers die noodgedwongen gebruik moeten maken van deze weg dit op een zo veilig mogelijke manier kunnen doen. Het bedrag is inclusief een afkoopsom voor de meerkosten van het beheer en onderhoud. De afschrijvingslasten en de beheer- en onderhoudskosten worden gedekt uit bestaande middelen.

8. Opwaardering fietspaden langs de Rijksstraatweg tussen Haren en Glimmen

De fietspaden langs de Rijksstraatweg tussen (de Emmalaan in) Haren en (de noordelijke komgrens van) Glimmen maken onderdeel uit van het Regionale Basisfietsnetwerk dat door Provinciale Staten in de Fietsstrategie 2016-2025 is vastgesteld. De kwaliteit van de fietspaden schiet echter tekort: zo zijn de fietspaden vrij smal en zorgen de rechte trottoirbanden en boomwortelopdruk soms voor gevaarlijke situaties. De gemeente Groningen heeft de ambitie om deze fietspaden in combinatie met groot onderhoud (daar waar mogelijk) te verbreden en vergeevingsgezind in te richten.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 500.000 (50% van de geraamde investeringskosten voor de opwaardering van de fietsroute - dus niet voor het groot onderhoud) beschikbaar te stellen. Hiermee wordt bijgedragen in de investering die door de gemeente Groningen wordt gedaan in de aanpak van dit wegvak. De afschrijvingslasten worden gedekt uit bestaande middelen.

9. Knijpsbrug en omgeving (fietsvriendelijker inrichten Knijpslaan)

Fietsverkeer tussen Kolham en Hoogezand gebruikt tussen de Meubelhallen en de Rijksweg-West het vrijliggende fietspad langs de N387. Fietzers moeten daarbij de afrit van de A7 en de Rijksweg-West oversteken. Met het fietsvriendelijker inrichten van de route via de Knijpslaan ontstaat een kwalitatief goed alternatief waarbij fietsverkeer zonder belemmeringen door kan fietsen richting de brug over het Winschoterdiep.

Voorgesteld wordt hiervoor een investeringskrediet van € 150.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag toe te voegen aan het al beschikbaar gestelde investeringskrediet voor het project 'Knijpsbrug en omgeving'. De afschrijvingslasten worden gedekt uit bestaande middelen.

10. Ontbrekende schakel Garnwerderweg tussen Weidelust en Winsum

Langs de Garnwerderweg tussen Garnwerd en Winsum (60 km/u) is geen fietsvoorziening aanwezig vanaf de boerderij Weidelust tot de N361 in Winsum. Tussen Garnwerd en de boerderij ligt wel een vrijliggend fietspad. De gemeente Het Hogeland heeft de ambitie om op dit onberekenbare gedeelte een vrijliggende fietspad te realiseren. Hierdoor krijgt fietsverkeer tussen Garnwerd en Winsum de beschikking over een volledig vrijliggende fietsvoorziening. Dit is positief voor de veiligheid en het comfort van het fietsverkeer.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 315.000 (50% van de geraamde investeringskosten) beschikbaar te stellen. Hiermee wordt bijgedragen in de investering die door de gemeente Het Hogeland wordt gedaan in de realisatie van het vrijliggend fietspad. De afschrijvingslasten worden gedekt uit bestaande middelen.

11. Opwaardering vrijliggend fietspad N865 in Schildwolde

In 2022 of 2023 moet groot onderhoud plaatsvinden aan het fietspad langs de N865 in Schildwolde. Uitgangspunt bij het groot onderhoud aan het fietspad is het vervangen van de deklaag van het asfaltfietspad. Doordat een groot deel van het fietspad echter moet worden opgebroken voor werkzaamheden door Enexis en het Waterbedrijf, biedt dit ons de kans om na te denken over de meest gewenste verharding op dit traject. Voorgesteld wordt om deze kans aan te grijpen en het fietspad uit te voeren in gestort beton. Deze keuze sluit aan bij ons uitgangspunt bij de realisatie van nieuwe fietspaden. Beton is duurzamer, heeft minder onderhoud en is comfortabeler voor fietsers omdat er minder snel sprake is van opdruk door boomwortels.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet van € 100.000 beschikbaar te stellen bovenop het al beschikbare budget voor het groot onderhoud om het fietspad uit te voeren in gestort beton. De afschrijvingslasten worden gedekt uit bestaande middelen.

12. Doorfietsroute Assen-Groningen

In 2018 is het eerste gedeelte van de doorfietsroute in onze provincie (tussen Groningen en Haren) opgeleverd in combinatie met werkzaamheden aan de kade van het Noord-Willemskanaal. In 2022 volgt het tweede gedeelte (Haren-Witte Molen) en later het derde gedeelte (Witte Molen-Oosterbroekweg). Voor de realisatie van alle delen van deze doorfietsroute is al eerder een investeringskrediet beschikbaar gesteld. Dit krediet is (grotendeels) gebaseerd op het realiseren van een vier meter breed betonpad. Opvolgend hieraan blijkt uit onderzoek dat beleving een veel grotere en bredere impact heeft op fietsgebruik, routekeuze en fietsgedrag dan we dachten. Zo heeft het CROW¹ bijvoorbeeld onderzoek laten doen naar ruimtelijke aspecten die van invloed zijn op de aantrekkelijkheid van fietsinfrastructuur, zoals afwisseling en verrassing, prettige plekken, prettige prikkels, verzorgd en schoon, sociale veiligheid en kwaliteit van de ruimtelijke omgeving. Dit is omgezet in een beleefconcept "Groene as".

Om de beleving en daarmee de aantrekkelijkheid en het gebruik van de doorfietsroute Assen - Groningen te vergroten stellen wij voor om op de eerste twee delen van de doorfietsroute enkele (nader uit te werken) maatregelen te treffen om de beleving te vergroten. Wij stellen voor om hiervoor een aanvullend investeringskrediet van € 250.000 beschikbaar te stellen. Deze bijdrage wordt op afschrijving gezet en kan gedekt worden binnen de middelen die beschikbaar zijn in het Uitvoeringsprogramma fiets.

¹ Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw